

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

13.04.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Тв.Европа](#)

✓ Работодателите подкрепят реформата в МВР

Реформата в МВР не търпи отлагане, настояват работодателски организации. Според представителите на бизнеса е очевидно, че огромните средства, които се отделят за сигурност не съответстват на качеството на услугата. Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал обяви в предаването "Бизнес линия" на ТВ Европа, че не може полицаите да получават по двацет заплати при пенсиониране, докато зетите в други професии получават много по-малко.

От бизнеса подкрепят предлаганата от политическото ръководство на МВР реформа в сектора. Това обяви председателят на АИКБ Васил Велев пред ТВ Европа. Според него неоправдано голяма част от данъците на всички отиват за сигурност. За 2016 година в държавния бюджет са предвидени 1 милиард и 127 милиона лева за МВР, като огромна част от рях - 999 милиона лева са за персонал, 120 милиона - за издръжка на министерството и само 15 милиона лева за капиталови разходи, тоест за инвестиции.

Според Велев е необходимо значително да нарастнат инвестициите в МВР, средствата за издръжка да намалееят.

Според работодателите предлаганата реформа трябва дори да е по-радикална, отколкото се предвижда.

Васил Велев обяви още, че в страната на практика се плаща няколко пъти за сигурност - веднъж през бюджета и втори път чрез използването на ведомствена или частна охрана.

[Вижте интервюто с Васил Велев тук.](#)

[Блумбърг тв](#)

✓ Радев от АИКБ: Предложеният от ЦД фонд е мародерство

"Сред държателите на бонови книжки, получили ги в активна възраст след приватизацията през 1996, някои вече не са между живите."

Това съобщи зам. - председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и директор на холдинг „Загора“ Румен Радев, който освен за предложението на Централния депозитар да се раздвижи търговията в БФБ говори за усилията на АИКБ да бъде компенсирана енергоинтензивната индустрия за цената на тока, както и за влиянието на документите от Панама върху бъдещето на Дейвид Камерън.

„Скъпо е да се отиде като наследник, за да се осребрят, защото трудно би се изкарвали повече от 30 лв при някои почти несъществуващи фондове, а разходът ще е поне 50-60 лв.“

Предложението на ЦД е да се създаде фонд, който емитира акции и на собствениците на боновите книжки ще им се предложи в рамките на една година или да направят транзакция с боновата си книжка или да придобият акции от този нов фонд, който трябва да се издържа от търгуването на боновите книжки, заяви Радев.

„Не е приятно, но усещането, което у нас остава, и това е официална позиция на АИКБ – думичката е мародерство – разпореждането със собственост на лица, които не са между живите.“

На забележка, че търговията на фондовата борса трябва да бъде ускорена Радев отвърна, че „ако по покана на ООН ни бъде избран и наложен диктатор, той национализира всички възможни активи в страната и започне да ги търгува на фондовата борса, това ще вдигне търговията до немайкъде.“

[Вижте участието на Румен Радев тук.](#)

Важни обществено-икономически и политически теми

24 часа

✓ Ирина Бокова първо представи България, после себе си в ООН на френски, английски и испански

Кандидатката за шеф на ООН заяви, че XXI в. трябва да реши проблема с равенството на жените и с изкореняването на насилието срещу тях

С представянето на България - „държава с една от най-древните истории и култури“, която е имала своите „славни моменти на толерантност“, започна изслушването си в ООН във вторник вечерта Ирина Бокова.

Българската кандидатка за генерален секретар на световната организация направи краткото си, стегнато и лаконично въвеждащо изложение на френски език, а след това мина на английски при отговорите на въпросите, като периодично преминаваше отново на френски и испански.

„Моля, позволете ми в началото на своята реч да кажа няколко думи за страната, от която идвам – България. Идвам от малка, но горда страна, древна, с традиции и история. След падането на Берлинската стена България тръгна по пътя на демокрацията. Аз съм от поколението, което имаше възможност да работи за въвеждането на демокрацията в България, аз съм част от поколението, което проправи път към демокрацията в страната“, каза Бокова.

В началото на изслушването си българката подчерта пред какви нови предизвикателства е изправен светът, посочвайки най-вече безпрецедентната бежанска криза, както и надигането на насилствения екстремизъм, на тези „сили, които искат да ни убедят, че не можем да живеем заедно“.

Тя посочи в тези условия ролята на ООН и многостранната дипломация като цяло стават още по-важни. Според Ирина Бокова XXI трябва да е век на ангажимента за равенство на жените и трябва да даде възможност да им позволи да се развиват като равноправни членове на своите общества.

Посочвайки, че тази тема ѝ е особено скъпа и е един от приоритетите ѝ като генерален директор на ЮНЕСКО, тя подчерта, че без равенство на половете не е възможно постигането на мир и устойчиво развитие. Знам, че има много пречки за това и една от тях е насилието над жените, каза българката, като заяви, че именно ООН трябва да заеме с решаването на този изключително тежък проблем на нарушаване на човешките права.

Въпросите, задавани от държавите - членки на Общото събрание, засягаха всички горещи теми на деня – бежанската криза, тероризма, конфликта в Сирия, мироподдържащите операции, борбата с неравенствата по света и с бедността, защитата на човешките права, мерките за опазване на цивилното население при военни действия, вниманието към по-слабо развитите икономически държави, необходимите реформи в ООН и отношенията на генералния секретар със Съвета за сигурност, климатичните промени, демографията, бъдещето пред младите хора в света, дори приципите за назначаване на служителите в световната организация и много други.

Някои от държавите използваха дадените им по регламент 2 минути, за да зададат по няколко въпроса. Изслушванията на кандидатите за нов генерален секретар в седалището на ООН в Ню Йорк започнаха във вторник с черногорския външен министър Игор Лукшич. Ирина Бокова бе обсипана с въпроси веднага след него – между 18 и 20 часа българско време, макар че сесията се забави с 15-ина минути.

Началото на деня бе дадено от председателя на Общото събрание – датчанина Могенс Люкетoft, който даде пресконференция, а след това бе модератор на всички неформални диалози. Предимство бе дадено на въпросите, задавани от регионални групи държави. Те разполагаха с по 3 мин, докато отделите държави членки с 2 мин.

Люкетoft дирижираше строго правилникът да бъде стриктно спазван. След няколко зададени въпроса бе давана думата на кандидатите да отговарят. Изслушванията са безпрецедентна практика в 70-годишната история на ООН. Те бяха организирани заради изискването за повече откритост и прозрачност при избора на нов шеф на организацията, което досега ставаше при затворени врата между членовете на Съвета за сигурност.

✓ Фирми от “бързата схема” може да връщат пари

Фирмите, получили субсидия за назначаване на безработни по супербързата схема “Обучение и заетост” на Агенцията по заетостта (АЗ), ще бъдат проверявани дали наистина са назначили на работа безработни и дали тези хора реално полагат труд. Ако наемането на безработни се окаже фиктивно, фирмите ще трябва да връщат пари на държавата.

Това обясни вицепремиерът Ивайло Калфин по повод станалата скандална схема на АЗ. Както “24 часа” писа, европроектът бе отворен за кандидатстване само 2 часа, а след това финансиране бе отпуснато на фирми без никаква история или такива, които не са работили в последните 7 години.

Класирането на тези 181 фирми, които ще получат субсидия, също стана за рекордно кратко време.

“Няма ограничение каква да е възрастта на фирмата, за да кандидатства”, обясни Калфин. Според него нямало проблеми със схемата на Агенцията по заетостта. Той подчерта, че това не е първият път, в който пари за субсидиране на работни места са раздавани по този начин.

✓ Във фейсбук дебнат шпиони и терористи, гласи стратегията на МС за киберсигурност

В социалните мрежи като фейсбук, твитър и пр. дебнат шпиони и, защото те са добри канали за шпионаж срещу България. Освен това в тях се разпространяват и дезинформации. Това се констатира в подготвената от Съвета по сигурност към Министерския съвет проектостратегия за киберсигурността на страната.

Сред основните заплахи за киберсигурността на България е пиратският софтуер, който ползват граждани и малки фирми. Според документа нелегалният софтуер бил възможен канал за пробиване на киберсигурността както на бизнеса, така и на държавата. Като основна заплаха документът изтъква и че България е икономически най-изостаналата държава в ЕС. Засега страната ни не била особено интересна за кибератаки, но интересът се увеличавал заради членството ни в НАТО и ЕС, твърдят още експертите на Министерския съвет.

Документът трябва да бъде представен и обсъден и на предстоящия Консултативен съвет по националната сигурност, който президентът Росен Плевнелиев свика за 14 април. Изтичането на мозъци от България, включително и в областта на информационните технологии и компютрите, също е включено като риск.

Електронните системи са част от националната сигурност и трябва да бъдат защитени, се обяснява още в стратегията на правителството. Според документа това можело да стане на принципа на публично-частното партньорство между държавата и бизнеса. Освен това трябвало да бъдат приети общи стандарти на ведомствата и частните фирми за киберсигурността. За гражданите пък се предвиждат кампании, които да повишат хигиената им в интернет. Като едни от най-уязвимите на кибератаки системи се посочват електронните разплащания и публичните услуги на администрацията, които се осъществяват онлайн.

Стратегията предвижда създаването на национален координационен механизъм по киберсигурност, който да е част от Съвета по сигурност и ситуационния център за управление на кризи към Министерския съвет. В него ще подават информация както военните и МВР, така и специалните служби, ще бъдат включени и доставчиците на интернет услуги. Целта на центъра е бързо да се идентифицират заплахите за киберсигурността на България и съответно да бъдат отразени.

Заради свързаността на все повече устройства към интернет, включително телевизори, хладилници и пр., атаките срещу киберсигурността стават по-трудно предвидими. Освен това при тях с малки вложения можело да се постигнат големи резултати, става ясно от пуснатия за обществено обсъждане правителствен документ. Затова и бизнесът трябвало да помогне на държавата в отразяването на атаките

Стратегията предвижда и създаването на денонощна SOS услуга за сигнализиране за киберпрестъпления, подобна на спешния телефон 112. Тя би трябвало да е достъпна и за граждани, които да подават сигнали към нея. Предвидено е и

създаването на киберрезерв от специалисти, подобен на военните резервисти, които да се ползват при атака срещу България.

✓ Този 6 май - истински въздушен парад

На 6 май, празника на храбростта и Българската армия, в София ще има въздушен парад, съобщиха от военното ведомство.

Миналата година по жълтите павета минаха само маршируващи блокове на пехотата, авиацията и флота, а парада откри един военнотранспортен хеликоптер Ми-17.

За този Гергьовден ръководството на армията планира в парада да се включат и изстребители МиГ-29 и щурмови самолети Су-25.

Най-вероятно над площад "Александър I" ще прелетят и учебно-бойни машини от типа Л-39 и "Пилатус" (РС-9М).

Предвижда се парадът да бъде открит пак от хеликоптер Ми-17 с националния флаг, като този път той ще бъде придружаван и от два нови вертолета "Кугар".

Очаква се след маршируващите блокове да премине и бойна техника - танкове, самоходна артилерия, зенитноракетни установки, бойни машини на пехотата.

В дните преди 6 май са предвидени тренировки на пешаците - пред резиденция "Бояна" и вечер на площад "Александър I", както и полети на бойни самолети и вертолети.

Труд

✓ Вдигат пенсиите средно с 8 лева

Държавата планира да увеличи пенсиите в България от 1 юли 2016 г. с 2,6%, малко над заложените в бюджета 2,5%. Това означава, че средната пенсия у нас, която към момента е малко над 325 лева, ще се увеличи с около 8 лева, а най-ниската - социалната пенсия за старост от 115,15 лв., ще се повиши с 3 лева. Решението трябва да бъде одобрено от надзорния съвет на Националния осигурителен институт, уточни председателят на НОИ Бисер Петков.

От 1 юли всяка година ще има индексация на всички пенсии с изключение на тези, които са на „тавана“. След 10 години новоотпуснатите пенсии ще бъдат около 36-40% по-високи спрямо сегашните, обеща Бисер Петков.

Планове на държавата предвиждат от 1 юли 2017 г. пенсиите да се увеличат с 1,6%, през 2018 г. - с 3,1%, а през 2019 г. - с 2,9%, показват прогнозни разчети на финансовото министерство. От 1 януари 2019 г. ще бъде премахнат и таванът за новите пенсии. За старите пък лимитът ще бъде увеличен на 1040 лв.

Майчинските, детските и минималната заплата ще бъдат замразени за следващите три години. Минималната работна заплата през следващите три години ще е 460 лв, а максималният осигурителен доход също ще е без промяна - 2600 лв.

В прогнозата на кабинета има и важна информация за родителите. Майчинските за втората година остават 340 лева. И детските - за едно, две и три деца също ще са без промяна. Без промяна ще останат за същия период от време и еднократните помощи при бременност и раждане. Замразени ще са и парите за деца с увреждания.

Всичко това към момента са само прогнози, коментират експерти. Възможно е през следващите години - при повече или съответно по-малки приходи в бюджета, някои от компонентите да се променят.

От 1 януари 2017 г. започва постепенно увеличаване на тежестта на една година осигурителен стаж при изчисляване на размера на пенсиите (както за новоотпуснатите, така и за вече отпуснатите пенсии) до достигане на 1,5%, обясниха пред „Труд“ от НОИ.

✓ Дефлацията през март е 0,7%, засече НСИ

0,7 на сто е месечната дефлация през март, събщи Националният статистически институт (НСИ).

Към факторите, които влияят на дефлацията, от този месец се прибавят и поевтиняването на някои сезонни зеленчуци. През март се наблюдава поскъпване на цигарите заради новия по-висок акциз от началото на годината, но това увеличение е само 0,1% спрямо февруари. Алкохолните напитки поскъпват със същия процент, допълват от националната статистика. При уредите за отопление, както и други видове техника също се отчита поскъпване с 0,2%. Видове козметика, различни от перилни препарати и продукти за лична хигиена, при които има поскъпване, стават по-евтини. Низходящата тенденция на цените в сектора се поддържат от намаленията с 1,1% на дрехи и обувки

По-ниските цени на горивата отчетено и през миналия месец продължава, в резултат на което поевтиняват транспортните услуги, включително и самолетните билети.

Намаление се наблюдава и при хранителните продукти, но то се движи предимно от листните зеленчуци (14,5%) , краставиците (19,9%) и доматиите (16,2%). При останалите продукти намалението е по-малко.

Сега

✓ Всеки запасняк ще се отчита пред военните за пътуванията си в чужбина

Нарушителите ще бъдат санкционирани с глоби между 270 и 1000 лв.

Всеки български гражданин, зачислен в запаса, ще трябва да уведомява военните, ако ще бъде в чужбина повече от 6 месеца. Процедурата ще се повтаря и при завръщането му в страната. За нарушителите е предвидена глоба между 270 лв. и 1000 лв. Това предвиждат промените в Закона за резерва, които бяха пуснати за обществено обсъждане. С тях Министерството на отбраната връща практиката от близкото минало за задължителност на мобилизационните назначения, както и за санкции при неизпълнението им.

Задължение да уведомяват военните ще имат и жените, които се водят в запас, но излизат в отпуск поради бременност, раждане или осиновяване и отглеждане на дете. Глоба ще грози всеки, който не си пази документите за мобилизационно назначение за военно време, пише още в проекта.

От него обаче не става ясно дали новите текстове ще се отнасят за заварено положение, тъй като стотици хиляди българи живеят зад граница от години. Това не е изрично уточнено, което означава, че всеки българин, зачислен в запаса, но е извън пределите на България, ще трябва да уведоми военните. Засега не е ясно колко българи в чужбина подлежат на запас. Затова най-вероятно ще започне и нова кампания по връчване на мобилизационни назначения. За да се случи това, от МО планират да възстановят и военните окръжия в градовете. В момента Централното военно окръжие има на подчинение военни формирования, които ще бъдат трансформирани в окръжия.

Кампанията по връчване на повиквателни заповеди от военните се провежда всяка година, но в последно време техният брой се увеличава. Само за първите два месеца на миналата година бяха връчени заповеди на 7306 мъже. През 2014 г. техният брой е бил 19 168, а през 2013 г. - 7038 души.

С новите текстове се променя и пределната възраст за зачисляване в запаса. За войниците, сержантите, офицерските кандидати и младшите офицери ще е 55 г. За старши офицерите - 60 г., а тези с висши военни звания - 63 г. Българите, които са без военна подготовка, но имат специфични военнотчетни специалности, ще се водят на отчет до 55 г.

Министерството на отбраната се е отказало от плановете си да зачисли в запаса и неслужилите младежи. В края на февруари от МО лансираха идеята армията да води на военен отчет и младежи, които не са ходили в казармата след отмяната на наборната военна служба. Ставаше дума за мъже и жени между 18 и 32 години. От МО се надяваха така да попълнят резерва за военно време. След премахването на наборната служба в резерва се зачисляваха само мъжете, които са минали казарма, и бившите военни. С професионализацията на армията бяха отменени и военните комисии, на които се явяваха всяка година момчетата в гимназията. Така няколко поколения не бяха зачислени в окръжията и реално във военно време е невъзможно да бъдат мобилизирани. С промените военните целяха да попълнят именно този законов вакуум, но срещнаха съпротивата на ГЕРБ.

От оповестените промени не става ясно как ще бъде запълнена тази празнина. Донякъде това ще става чрез доброволното обучение на младежи, които после ще бъдат зачислявани в запаса. В понеделник в Единния център за начална военна подготовка в Плевен стартира първият курс "Начална военна подготовка". Досега за курсовете можеха да кандидатстват само студенти, но вече няма такива ограничения, обясниха от МО.

Военните са намерили начин и как да попълнят липсата от офицери в резерва. С промените в закона се предвижда студентите да могат да кандидатстват в съответното висше военно училище за обучение за придобиване на квалификация "Офицер от резерва". На завършилите обучението ще се присвоява първо офицерско звание - лейтенант.

✓ Фирми все пак ще имат достъп до парите от научния фонд

МОН се отказва само топ учени да оценяват постъпилите проекти

Фирмите все пак ще имат достъп до финансиране от фонд "Научни изследвания". Те ще могат да кандидатстват за изследвания и приложни проекти, свързани със стопански дейности. Това предвижда поредният проект на изцяло нов правилник на научния фонд, изготвен от екипа на Меглена Кунева. Документът регламентира в какви случаи държавата може с публични средства да финансира изследвания на частни предприятия производители, като изрично е записано, че това ще става в съответствие с Европейската рамка за държавни помощи за научни изследвания.

След като при Сергей Игнатов с проекти бяха одобрени близки до него и ръководството на фонда фирми, при Тодор Танев се обсъждаше финансирането да остане само за университети и научни организации. Тази идея обаче явно не е припозната от сегашното ръководство на МОН. Само като пожелателен текст е предвидено министърът да може да включи в условията на конкурса допълнителни изисквания, свързани с научната компетентност на научния колектив.

Хората на Кунева се отказват и от намерението оценяването на проектите да бъде в ръцете само на топ учени. Танев предлагаше фондът да изготвя класация на учените в България и в изпълнителния му съвет да влизат хората от първите 10% на върха, а в различните етапи на оценяването да се включват първите 50% от класираните. Според новия проект за правилник обаче съставът на изпълнителния съвет ще продължи да се определя лично от министъра въз основа на предложения, направени от университетите, БАН и др.

Занапред научният фонд ще провежда три вида конкурси, гласи проектоправилникът. Едните ще са тематични и за тях ще се отделят поне 1/2 от средствата за научни проекти за съответната година. Другият вид - "Идеи", ще е за разработване на нови концепции. Конкурсите "Млади учени" пък ще са предназначени за научното развитие на млади учени или постдокторанти. Ако проектите са за над 400 хил. лв., задължително ще се оценяват от 3-ма оценители, а ако са под тази сума - от 2-ма, каквото беше сегашното изискване за всички проекти. Занапред ще се оценява всеки етап от изпълнението на проектите, като при оценка "задоволителен" (поне 50% постигнати резултати) сумата за следващия етап може да се намали с до 70% от предвидените средства, а при "незадоволителен" (резултати под 50%) финансирането ще може да се прекратява, дори с опция парите да се връщат частично или в пълен размер.

РЕГЛАМЕНТ

Управителят на фонда вече ще се избира не от министъра, а от членовете на Изпълнителния съвет с конкурс, с което се цели премахване на двувластието между двата органа на управление. Големите му правомощия обаче (да представлява фонда, да изготвя проект на бюджета му, да открива конкурсите и да сключва договорите) остават горе-долу същите, което се тълкува от експерти като запазване на статуквото. Съставът на ИС се увеличава от девет на 11 души - един от просветното министерство и десетима от научните области. Решенията ще се вземат не с мнозинство от 2/3, а с поне 1/2 от членовете му.

✓ Третият мост над Дунав може да е при Силистра

Темата за трети мост над река Дунав между Румъния и България отново е на дневен ред. На разширена българско-румънска среща на държавни и граждански организации, депутати и евродепутати вчера бе обсъдена идеята за изграждане на пътна връзка между Силистра и Кълъраш. В Силистра вече е създадена Гражданска инициатива "Дунав мост Силистра-Кълъраш", която лобира за проекта.

Мостът е определен като ключова инвестиция за връзка на транспортния коридор от Близкия изток през Турция, граничния пункт "Хамзабейли-Лесово", през Ямбол, Шумен, Силистра и Кълъраш към така наречени северни пътища. Според оценки на румънското Министерство на регионалното развитие от лансираните 4 варианта за мостове по поречието на Дунав най-изгоден е този между Силистра и Кълъраш със стойност 200 милиона евро, съобщават от българската гражданска инициатива. Местните власти ще търсят политическа подкрепа на проекта.

"Дунав мост 2" между Видин и Калафат бе открит през лятото на 2013 г.

[Монитор](#)

✓ Дават още 56 млн. евро на българските земеделци

Земеделците ни ще получат близо 56 млн. евро под формата на преразпределителни плащания за 2015 година, Фермерите ще вземат по 150,81 лв. за хектар за Кампания 2015, съобщи земеделското министерство.

Бюджетът по схемата, според еврорегламент от 6 юли 2015 година, е 55,917 млн. евро. 61 068 фермери имат право на подпомагане по схемата.

Преразпределителното плащане се предоставя под формата на еднакво завишено плащане на площ за първите до 30 хектара, за които земеделският стопанин има право на подпомагане и по Схемата за единно плащане на площ (СЕПП). То бе въведено в опит да се избегне концентрацията на евросубсидии в малък брой много големи стопанства.

[Инвестор.бг](#)

✓ **Кр. Георгиева: Трябва да отпадне не мониторингът от Брюксел, а причините за него**

Трябва да си дадем сметка, че тук се състезаваме не с Румъния, а със себе си, посочва еврокомисарят в интервю за Investor.bg

Кристалина Георгиева е еврокомисар и от есента на 2014 г. заместник-председател на Еврокомисията с ресор бюджет и човешки ресурси. В предишния състав на ЕК, когато начело беше Жозе-Мануел Барозу, Георгиева отговаряше за международното сътрудничество, хуманитарната помощ и реакция при кризи. Investor.bg разговаря с Георгиева за мониторинга над България и предизвикателствата пред икономическото развитие на страната, за мерките за сигурност в ЕС след атентатите в Брюксел, както и за споразумението с Турция и усилията за овладяване на бежанската криза.

- При последния доклад на ЕК за България и Румъния се заговори за разделяне на наблюдението на двете държави. Какви са нагласите в Комисията, къде е границата на търпението към липсата на съществени реформи в България и какви биха били последиците?

- В този момент наблюдението продължава – и в България, и в Румъния. Не са взети никакви други решения и според мен не печелим от спекулации в посока „какво ще стане, ако...“. България, както и Румъния, отдавна знаят какво трябва да направи и колко са важни реформите. Не за текста на следващия доклад, не дори и за датата, когато ще свърши мониторинга. Те са важни за това как ще живеем ние, българите, колко доверие ще имаме във върховенството на закона, колко инвеститори ще повярват в България и спокойно ще вложат парите си у нас. И според мен трябва да си дадем сметка, че тук се състезаваме не с Румъния, а със себе си. Целта ни не е отпадането на наблюдението от Брюксел, а отпадането на причините за него. Те дърпат страната ни назад, а не това, че Комисията периферично ги описва в доклади.

- Вие нееднократно се застъпвате за въвеждане на т.нар. електронно правителство. Има ли шанс България да се сдобие с такова в обозримо бъдеще след изненадващите промени в последния момент (повечето въпроси, включително този, са отправени в средата на месеца май – бел.ред.) при гласуването в комисия на поправките в Закона за електронната идентификация по предложение на председателя на парламентарната група на ГЕРБ Цветан Цветанов, при които отпаднаха параграфи 6 и 7 от преходните и заключителни разпоредби, които предвиждаха въвеждането на електронен чип в личните документи?

- Ако се застъпвам в България час по-скоро да има електронно управление, част от причините са много близки до тези, които току-що посочих за осъществяването на реформите. Бюрокрацията и излишните процедури не само дразнят хората – те увеличават възможностите за корупция, разколебават бизнеса, отблъскват инвеститорите. Живеем в дигитален свят, в които чакането пред гише с купища хартия в ръка трябва да е спомен от миналото. Надявам се да бъде избран най-добрият вариант и резултатите да не закъснеят. Често ни дават за пример Естония, която е безспорен лидер в тази област, и която спечели много – и икономически, и социално, и от гледна точка на авторитет. Там в момента по електронен път се извършват 98% от банковите трансакции и се подават 95% от данъчните декларации, като през тази година „електронни“ трябва да са и всички обществени поръчки. Това, наред със спестеното време и средства, създава условия за обективност и прозрачност, от които България толкова се нуждае.

- Каква е сегашната равностметка за Вас за т.нар. план „Юнкер“ до този момент? Според Вас как България може да се възползва по-пълноценно от него?

- Най-важната равностметка е, че планът работи, набира все повече скорост и все по-категорично опровергава скептиците. Вече имаме одобрени от Европейската инвестиционна банка 54 проекта, които финансираме със 7.2 милиарда евро, както и 150 споразумения за кредитиране на около 125 хиляди малки и средни фирми в целия ЕС, за които се отпускат 3.4 милиарда. Очакваме тези общо 10.6 милиарда да привлекат над 76 милиарда евро инвестиции. Към момента общо 22 страни имат одобрени проекти и България е сред тях. Страната ни вече сключи две споразумения в така наречения "прозорец за малкия и средния бизнес", към който като че ли има най-голям интерес. Първото е за 100 милиона евро, от които се очаква да се възползват 1000 малки и стартиращи компании у нас. Второто е на стойност 35 милиона евро, които ще отидат за иновативни компании. Според последните данни, които имаме, първите кредити вече са факт – одобрени за кредитиране са над 200 фирми, отпуснати са над 22 милиона евро, интересът расте. Сега целта трябва да е да отворим към нашата страна и другия "прозорец" на инвестиционния план – инфраструктурният. Ако питате в кои области – отговорът според мен е в статистиката за одобрените досега проекти. 21 от тях са в сферата на енергетиката, 10 - на транспорта, 7 –

на научните изследвания, 5 – на информационните и комуникационни технологии. България, която засега разчита предимно на европейското финансиране, също трябва да намери начини за по-сериозно участие на частния сектор. Важното е да мислим за жизнеспособни, атрактивни дейности, които ще привлекат инвеститори. Непременно трябва да мислим и за още нещо много съществено в плана Юнкер - техническата подкрепа за подобряване на бизнес-средата, която можем да получим по него, защото не е тайна, че България има още какво да направи по този въпрос.

- След като редица държави по т.нар. Балкански маршрут въведоха строги мерки за контрол на границите, нарастват спекулациите, че търсещите убежище ще се насочат към Западна Европа през България. Доколко страната е готова да се справи с такава вълна и на каква помощ от Европейския съюз може да разчита?

- Засега България не е сериозно засегната от бежанската криза. Една от причините е, че страната ни беше първата, която усети рисковете от нея още през 2013 г. и взе мерки за охрана на границата и регистрация на бежанците. Помощта от ЕС е факт - тя идва под формата на финансови средства, но също така на обмяна на информация, на логистична подкрепа и експертиза. Финансирането от европейския бюджет се насочва към покриване на разходите за търсещите убежище и за повишаване на сигурността на границите ни. За тази цел са предвидени над 91 милиона евро за България за периода до 2020 г. В допълнение наскоро получихме 10 милиона евро спешна помощ и се готви още един пакет от допълнително финансиране, чийто размер още не е уточнен. От началото на месец март вече имаме и нов инструмент за хуманитарна помощ в рамките на ЕС. Засега той е насочен предимно към Гърция, защото там натискът е най-голям – допреди да влезне в сила споразумението между ЕС и Турция влизаха средно по около 2000 души на ден. За равнение у нас през целия месец февруари са потърсили закрила 1194 души.

- Споразумението с Турция за справяне с бежанската криза е приветствано от европейските лидери, но предвид спорния успех на сделката с квотите възникват много въпроси за това, доколко успешно би било то. Може ли да дадете повече подробности за него?

- Споразумението с Турция вече се изпълнява и ефектът е видим - силно намаля притокът на бежанци в Гърция. През март тази година по така наречения Средиземноморски път в Европа са влезли наполовина по-малко хора, отколкото през януари. Направихме първите, макар и нелеки стъпки, за да въведем ред в процеса на търсене и даване на закрила. Разчитаме споразумението да направи безсмислено търсенето на „заобиколни“ пътища за убежище в ЕС и да разбие схемите на трафикантите, които трупат милиони от трагедията на хора, прогонени от домовете си. То предвижда всички нередовни мигранти, които пристигат от турска територия на гръцките острови, да бъдат връщани обратно в Турция, ако не кандидатстват за убежище, или ако заявленията им бъдат счестени за неоснователни. Този процес вече е в ход. Хората, които пристигат на гръцките острови, ще бъдат надлежно регистрирани. Всяко искане за убежище ще се разглежда индивидуално от гръцките власти. В Гърция вече се създават нужните условия за обработка на документите в съответствие с всички действащи правила. За всеки сириец, който Турция приема обратно от гръцките острови, друг сириец ще бъде презаселен от Турция в ЕС. Разбира се, има риск трафикът на хора да се премести по други пътища. Затова е изключително важно да работим за укрепване на охраната на всички външни граници, както и да помагаме на бежанците там, където те все още са - в Турция, Ливан, Йордания.

- Очаквате ли трудности при разпределяне на новата сума в размер на 6 млрд. евро?

- Финансирането е на два етапа - отпусваме 3 милиарда до края на 2017-а година и евентуално – още 3 милиарда след този период. Въвеждаме много ясни правила за получаването и изразходването на средствата и затова разчитам да няма трудности. Искам да обърна внимание, че парите не са предназначени за Турция, а за бежанците и търсещите убежище, които са на нейна територия. Разходите по тях несъмнено са значителни. В Турция днес се намират над 2.5 милиона сирийци – никъде другаде в света няма толкова голяма бежанска общност. Турският премиер съобщи, че страната му вече е похарчила за издръжката им над 10 милиарда евро. Първите 3 милиарда покриват неотложни хуманитарни нужди, както и мерки за устойчиво пребиваване на бежанците в Турция – като образование за децата и работни места за възрастните. Вече имаме подписани договори за 40 милиона евро със Световната програма за прехрана, с които ще помогнем за изхранването на 735 хиляди сирийски бежанци и за 55 милиона евро с УНИЦЕФ - благодарение на тях 110 хиляди деца на сирийски бежанци ще могат да тръгнат на училище още през тази учебна година.

- Каква е ролята на България в сделката предвид факта, че има граница с Турция, която е и външна за Европейския съюз? Какво зависи от властите в София?

- Най-важната роля, която България играе и трябва да продължи да играе, е на страна, която охранява безупречно външните граници на ЕС, спазва стриктно европейските правила за регистрация и разглеждане на документите на хората, търсещи убежище и не на последно място – поддържа добри отношения със съседите си. Това й дава възможност да разчита на европейска солидарност и да отстоява исканията си – нещо, което властите направиха на последния Европейски съвет: там, както знаете, министър-председателят поиска, ако България бъде изправена пред мигрантски вълни от Турция, да се спазват същите процедури за връщане, които бяха договорени за Гърция.

- Как бихте отговорили на една от най-честите критики към ЕС, а именно – че позицията на Турция ѝ позволява да рекетира Брюксел?

- Ние все още не сме се съвзели от ужаса от поредните кървави атентати – този път в Брюксел. Време е да осъзнаем, че светът се промени, той е по-уязвим на шокове, особено предизвиканите от екстремизма и климатичните промени. За да бъде лидер в борбата с тероризма и да гарантира сигурността на гражданите си, ЕС трябва да намери начин да партнира, да обменя информация и да работи превантивно с повече държави от когато и да било преди. Това съвсем не означава, че ние безусловно приемаме исканията на която и да е страна – ние търсим допирните точки и общите интереси. В случая с Турция ние също имаме интерес от диалог по преговорните глави за бъдещо членство – защото в рамките на този диалог предявяваме своите очаквания и поставяме своите изисквания. Това, че дадена преговорна глава се отваря, не води към ускорено членство, а към сериозни преговори, при които ние трябва да постигнем спазване на европейските стандарти. Едва тогава въпросната глава може да бъде затворена. В конкретния случай – отварянето на глава 33, която е за бъдещите вноски в Европейския бюджет, засяга не само мен като ресорен комисар, но и всички европейци. Защото от нея зависи какво би допринесла Турция финансово към ЕС и с какви административни мерки ще гарантира, че един ден, когато се присъедини, ще внася по сметката на съюза суми, които съответстват на нейните реални възможности. По същия начин стои и въпросът с евентуалното отпадане на визите. За него има 72 изисквания. Към момента Турция изпълнява 35 от тях и ние също сме заинтересовани час по-скоро да изпълни и останалите – защото това ще означава много повече сигурност за ЕС.

- Предвид атентатите в Париж в края на 2015 г. и в Брюксел през март 2016 г., какви мерки предприема Европейския съюз, за да гарантира сигурността на гражданите си?

- Още отпреди атаките ние работим в много и различни посоки за повишаване на сигурността. Комисията отдавна настоява за създаване на надеждна база данни кой влиза у нас и откъде. Броени дни след атентатите в Париж приехме новите регулации за достъп до огнестрелно оръжие и използването му, по които работехме далеч преди тези драматични събития. Знаем, че са ни нужни промени в Дъблинския регламент, както и нова политика за охрана на външните граници – това са области, в които вече напредваме и очаквам скоро да имаме резултати. Най-важно обаче остава да бъдем заедно и да действваме единно и координирано. Важно е също и като политици, и като граждани, да не забравяме, че повечето бежанци търсят спасение именно от терористите.

- Какво прави Еврокомисията за противодействие на основните причини за бежанската вълна – войните в Сирия и Ирак и дипломатическата безизходица между глобалните сили?

- Бежанският проблем е най-видим в частта си, свързана с войните в Сирия и Ирак, но за съжаление далеч не се изчерпва се тях. Почти всеки ден някъде на планетата терористични атаки отнемат живота на невинни хора. Редица терористични групировки като Бoko Харам, Ал Шабаб, Ал Кайда и така наречената "Ислямска държава", успяха да завладеят територии в Сирия, Афганистан, Ирак, Либия, Йемен, Северна Нигерия - чак до Мали и Сомалия. Тези нови терористи са различни от познатите ни терористични групи от преди години: те нямат нито ясен политически профил, нито интерес да се "легитимират", да излязат на светло, да поемат властта и да управляват. Имат интерес обаче да радикализират повече хора и да предизвикват хаос и страх, който им осигурява необходимата "хранителна среда". Ние трябва да осъзнаем, че пред нас е един по-жесток и по-координиран враг и че глобалното сътрудничество, каквото е в момента, не ни стига да му се противопоставим достатъчно категорично: значи сме длъжни да направим повече в тази област. ЕС не е пропуснал нито една дипломатическа или хуманитарна възможност да търси край на конфликта и облекчаване на страданията на хората. Ние сме водещи в помощта за справянето с нея: само за пострадалите от войната в Сирия сме дали досега над 5.5 милиарда евро от Европейския бюджет и бюджетите на страните членки на ЕС. На проведената през февруари в Лондон донорска конференция международната общност се ангажира да помогне на Сирия с нови 5.8 милиарда долара през тази година и с още 5.4 милиарда от 2017-а до 2020-а. Над 60% от тези 11.2 милиарда долара идват от институциите и страните членки на ЕС в допълнение на това, което вече сме отпуснали. В предишния мандат, когато отговарях за хуманитарната помощ, често посещавах зоните на военни действия и бежанските лагери и многократно предупреждавах: ако не изкореним причините за тази трагедия, ако не осигурим достатъчна и изпълнена с реално съдържание помощ на бежанците в съседните на Сирия страни, неизбежно ще бъдем засегнати и ние в Европа. Днес половината от населението на страната вече е прогонено от домовете си – над 4.5 милиона са напуснали Сирия, други 6.5 милиона са вътрешно разселени. Освен от подслон и храна, тези хора имат нужда и от здравни грижи, и от обучение за децата си и най-вече - от перспектива. И те, и ние имаме интерес да останат по-близо до домовете си, за да могат един ден да се върнат. Затова помагаме и на Турция и другите съседни страни. В Ливан вече има над милион сирийски бежанци – това е една пета от населението на страната, европейската хуманитарна помощ достига до 665 хиляди от тях. В Йордания са намерили подслон близо 640 хиляди сирийци, ние помагаме за грижите за 350 хиляди. Все повече променяме и характера на помощта си – от храна и подслон към образование и работа – защото щом проблемите са дългосрочни, и решенията им трябва да са такива. На 6-ата година от началото на конфликта вече е повече от ясно, че той няма да бъде преодолян без съгласие и единни действия на цялата международна общност. Най-сетне всички заинтересовани страни седнаха на масата за преговори - да се надяваме, че това ще доведе до дългоочаквания мир.

- Като ресорен Еврокомисар по бюджета според вас доколко проблемите в Европейския съюз зависят от разпределението на средства и трудностите от все още плахото икономическо възстановяване и доколко от липсата на политическа воля?

- Европейският Съюз премина през тежка икономическа криза, която наред с доходи и работни места отне нещо много важно, много присъщо за европейците: увереността, че утре ще е по-добре от днес и че децата им ще живеят по-добре от тях. Това обаче по никакъв начин не беше предизвикано от разпределянето на европейския бюджет – напротив: макар и по-нисък от преди, той допринесе да има инвестиции, да бъдат запазени работни места, да се създаде сигурност в отделните страни членки, че не са сами, и че има откъде да получат помощ. За щастие най-трудното вече е зад нас, признаците на възстановяване са налице и европейската икономика е по-устойчива в резултат на мерките, предприети през последните години. Промените в европейското икономическо и финансово законодателство водят до това, че сега страните членки работят много по-координирано. Но все още имаме много работа за вършене - в много страни, включително и в България, не са довършени структурните реформи, които могат да гарантират по-висока конкурентноспособност, по-осезаем икономически растеж и повече работа и доходи за хората. Трудно е, особено в политическа среда на растящ популизъм. Апетитът за реформи отслабна, а без тях Европа рискува ерозия на позицията си в света.

- Как бихте реагирали на обвиненията, че Еврокомисията, в качеството ѝ на квазиправителство на ЕС, е с вързани ръце от лидерите на националните правителства, за мнозина от които не би било пресилено да се каже, че се ръководят от вътрешнополитическите си и партийни интереси? В този смисъл как Еврокомисията гледа на възхода на евроскептичните и националистически партии?

Въпреки разногласията, които имаме понякога, ние в крайна сметка намираме общото помежду си по всички важни въпроси и политики. Никой няма превес в този процес – нито комисията, нито другите институции, нито отделни страни. Сегашната комисия поема риска да бъде наистина политическа и да играе по-сериозна водеща роля – но тя не може да налага решения. Те стават факт само с волята на мнозинство от страните членки или с пълно единодушие, зависят и от Европейския Парламент. Тази „многопластова“ демокрация, с която взимаме решенията си и вървим напред, е едно от нещата, които правят ЕС такава уникална общност на ценности и интереси, която останалият свят възприема като еталон за демокрация и просперитет. Що се отнася до „възхода“ на антиевропейски формации - сериозните хора знаят, че най-гръмогласно формулираните аргументи не винаги са най-смислените. Знаят също, че в света няма страна, която да просперира с популистко управление. Наистина наслаждането на кризи – финансова, икономическа, миграционна – накара някои да търсят виновен къде ли не. Това обаче просто няма как да бъде ЕС – защото ако се вгледаме внимателно в най-тежките проблеми, пред които бяхме изправени през последните години – всички те възникнаха в области, където имаме по-малко, а не повече Европа.

✓ ВЕИ покриват почти 21% от брутното потребление на електроенергия в България

Бюлетинът на енергийното министерство показва срив на местния добив на природен газ през 2015 г.

През 2015 година производството на електроенергия расте - с 3,6% спрямо 2014 година до 49,1 тераватчаса. Това е записано в бюлетина на Министерството на енергетиката за състоянието на сектора.

Данните показват, че с 11,9% расте производството на електроенергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) и те вече покриват 20,8% от брутното вътрешно потребление. С 11,5% се увеличава и производството на електроенергия от ТЕЦ-овете, а с 80% - от ПАВЕЦ. Намаление обаче има от заводските централи (35,1%) и от ядрената ни централа - с 3,1 на сто.

Данните на енергийното министерство показват още и ръст на потреблението на електроенергия в страната - с 1,8% до 38,6 тераватчаса. Износът представлява 10,6 тераватчаса. Спрямо 2014 година се повишава с 11,2 на сто.

Данните на Електроенергийния системен оператор (ЕСО) обаче показват, че от началото на тази година износът на електроенергия се срива - за първото тримесечие спадът е с над 50 на сто.

През миналата година срив има по отношение на местния добив на природен газ. В бюлетина на Министерството на енергетиката е посочено, че добивът е с 53,2% по-малък спрямо предходната 2014 година и вече е 84,7 млн. куб. метра. За сметка на това намаление обаче се увеличава вносът на суровината - с 10,4% до малко над 3 млрд. куб. метра. Вътрешното потребление на газ се увеличава с 10,7 на сто до 2,91 млрд. куб. метра.

Основните потребители на природен газ у нас са химическата индустрия (35% от общото) и енергетиката (31%). Газоразпределителните дружества потребяват 16% от общите количества природен газ.

Данните показват още, че транзитираните количества природен газ през страната намаляват с 9%. Основната причина за това е свитият транзит (с 12%) към Турция.

Основно на внос разчита България и по отношение на петрола и петролните продукти. Една-единствена компания - "Проучване и добив на нефт и газ", добива петрол, но и той намалява с 3,2 на сто.

През миналата година в България са добити общо 35,9 млн. тона въглища, или увеличение от 14,7%. Основно в страната се добиват лигнитни въглища - 33,9%, което представлява увеличение от малко над 16 на сто.

Основният производител е "Мини Марица - изток" - 95,5% от общото производство на лигнитни въглища. Добивът на кафяви въглища се осъществява основно от производителите в Бобовдолския басейн и Пернишкия басейн.

Потреблението на въглища в страната е предимно за производството на електрическа и топлинна енергия - 97,2% от общото. Останалите количества отиват за производство на брикети и за собствени нужди на компаниите, които ги добиват.

От бюлетина на Министерството на енергетиката е видно още, че страната ни е със значително по-ниска енергийна зависимост от средното за ЕС. За това спомагат именно добивът на лигнитни въглища, както и ядрената енергетика. По последни данни на Евростат през 2014 година енергийната зависимост на България е 34,5%, докато за ЕС е 53,4%.

Има значително намаление спрямо данните за 2013 година - тогава енергийната зависимост на страната ни е била 37,7 на сто.

От друга страна обаче данните на Евростат показват, че по показател енергийна интензивност България е на едно от последните места в ЕС. У нас този показател е 448,8 килограма нефтен еквивалент на 1000 евро брутен вътрешен продукт. Средното за общността е 122 килограма нефтен еквивалент на 1000 евро БВП.

✓ Български учени могат да участват с проекти по европейска инициатива във фармацията

До 2024 г. 5 млрд. евро ще бъдат отделени за разработки в областта на иновациите и достъпа до иновативни лекарства

До 2024 г. български специалисти от медицинската общност ще могат да кандидатстват за финансиране по европейската „Инициатива за иновативни лекарства“. Пациентски организации, научни дружества, обществени органи, малки и средни предприятия могат да кандидатстват по Инициативата, която се финансира по равно от ЕК и фармацевтичната индустрия.

„Инициатива за иновативни лекарства“ е най-голямото публично-частно партньорство в Европейския съюз и най-голямото в света в сферата на здравеопазването. Между 2008 и 2024 година фондове на стойност 5 млрд. евро ще бъдат отделени за разработки в областта на иновацията във фармацията.

Проектите, които се финансират, ще доведат до ускоряване развитието на нови лекарства, нови методи за лечение и изследване за по-бърз достъп до нови терапии, стана ясно по време на информационен ден, посветен на инициативата.

До момента българската академична общност не е наясно с практическите аспекти на включване в тези проекти. Именно това е смисълът на информационния ден, който да запознае специалистите и заинтересованите с практическите аспекти.

„До момента участието на българските учени в тези разработки е много оскъдно, но от тях зависи да се включат в инициативата. Тя е отворена за България, даже се насърчават проекти от Източна Европа“, каза Деян Денев, директор на Асоциацията на научноизследователските фирми в България.

По думите му други държави от Източна България като Полша, Чехия, Унгария се справят доста добре и техни учени участват в консорциумите, които работят по проектите.

В Европа инициативата работи чрез мрежи от изследователи се обединяват и работят заедно по проекти в тази сфера. В момента има над 60 отворени проекта.

Според Денев липсата на достатъчно информация за инициативата е причина за неучастието на български специалисти по проектите. „След днешния информационен ден те могат да се разпознаят и да се включат в някой от десетте нови проекти, които предстои да се отворят“, каза Денев. Информацията е и на сайта на инициативата.

Консорциумите обединяват университети, болници, научни дружества от Европа. Засега сред тях няма български, а вратата е отворена български организации да се включат във втората вълна, която вече е отворена.

Няма отделен ресурс по проекти за различните държави, уточни Денев за Investor.bg. Общото финансиране се предоставя на консорциумите по проектите и всеки, който участва в общата структура, получава определено финансиране в зависимост от проекта. Процедурата за участие е доста опростена в сравнение с еврофондовете например, обясни още Денев. Тя насърчава участието на всички държави членки.

Денев посочи, че в момента е в ход деветото проектно повикване, така че до няколко месеца се отварят няколко теми, по които може да се заяви желание за участие. Фармацевтичните фирми участват в проектите, но не получават финансиране, те инвестират на 50% инициативата в натура, каза още Денев. Под формата на осигуряване на лаборатории, апаратура, изследователи.

Инициативата цели разработването на по-ефективни и безопасни лекарства. Като цяло тя способства за осъществяването на съвместни научно-изследователски проекти и изгражда мрежа от експерти, представители на академичната общност и индустрията, като цели ускоряването на иновацията във фармацевтичния сектор.

„Надяваме се български специалисти да станат част от вече стартирани проекти или да предложат нови такива. Инициативата вече прави революционни научни открития, като помага за ускоряване развитието на нови лекарства и методи за лечение в различни области.

Чрез проекта изследователи от цяла Европа обединяват усилия, търсейки решения на специфични здравни проблеми – неврологични заболявания, диабет, онкология, инфекциозни заболявания и други. Целта е да се ускори развойната дейност и достъпа на пациентите до нови лекарства, нови лечебни и диагностични методи, да се подобри лекарствената безопасност, да се изследва действието на лекарства върху организма.

Причината да няма българско участие до момента е липсата на достатъчно информация. Трябва да се подобри разбирането за проектите и да се преодолеят страховете на потенциалните участници, каза по време на форума Катарина Ангрош, заместник-директор научноизследователски партньорства в Европейската федерация на фармацевтичните индустрии и асоциации. Тя посъветва българските специалисти да се включат в международната мрежа от организации, да се присъединят към работещите екипи и така да изградят конкурентоспособни проектни предложения.

България трябва да стане по-активна във втората вълна по инициативата с проекти и така да стане част от научните изследователи в Европа, коментира Зоя Паунова, председател на Асоциацията на научноизследователските компании у нас.

Партньори по инициативата, които биха могли да получат финансиране, по думите на Катарина Ангрош могат да бъдат университети, научноизследователски дружества, клинични специалисти, пациентски организации, неправителствени организации.